

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2021-1-025
Karar Sayısı : 24-29/689-M
Karar Tarihi : 11.07.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Cemile YÜKSEK, Betül AYHAN, Selçuk YILMAZ, Talha ALPAY,
İbrahim ŞAHİN, Şeyda EROL ÖZTÜRK, Nadire Büşra EKİNCİ,
Derya ERMIŞ

C. İLGİLİ TARAF : DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ
Temsilcisi: Av. Evrim KAŞLIOĞLU, Av. Hilal Özçelik GÜLDESTE,
Av. Hakan DEMİRKAN, Av. Mehmet Taha COŞKUN
Bağdat Cad. Vezir Sk. Ünsal Apt. No: 4 D:11 Caddebostan
Kadıköy/İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı kararı kapsamında DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'ye getirilen yükümlülüklerin, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikler uyarınca konusuz kaldığı yönünde karar alınması talebi ile aynı kararda yer alan yükümlülüklerin süresine ilişkin süre uzatım talebinin değerlendirilmesi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 23.09.2021 tarihli ve 21-44/650-M sayılı kararı ile DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ (TRENDYOL) ve TRENDYOL ile aynı ekonomik bütünlük içinde yer alan diğer şirketler hakkında, söz konusu şirketlerin ayrımcılık, münhasırlık ve satıcılara yönelik haksız sözleşme koşulları uygulamak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 6. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir. Ayrıca, dosya kapsamında 26.08.2021, 22.09.2021 ve 15-16-17.03.2022 tarihlerinde TRENDYOL'da gerçekleştirilen yerinde incelemeler neticesinde TRENDYOL'un algoritmaya yaptığı müdahaleler ve veri tasarımı yoluyla kendi perakende hizmetini platformunda kayırdığına ve benzer müdahalelerle platformdaki satıcılar arasında ayrımcılık yaptığına ilişkin olarak elde edilen bulgular da soruşturma kapsamında incelenmiştir. Bunun yanında, soruşturma kapsamında TRENDYOL'un maliyetinin altında satış yapmak ve reklam harcaması yoluyla rakiplerinin maliyetini artırarak rakiplerin pazardaki faaliyetlerini zorlaştırıp zorlaştırmadığı hususları da değerlendirilmiştir.
- (3) Soruşturma açılması kararı sonrasında, Kurul tarafından TRENDYOL'un kendini kayırma ve ayrımcılık olarak nitelendirilebilecek inceleme konusu davranışlarının ve uygulamalarının, soruşturma sonucunda alınacak nihai karara kadar ciddi ve telafi olunamayacak zararlar doğurma ihtimalini haiz olduğu değerlendirilerek 30.09.2021 tarihli ve 21-46/669-334 sayılı karar (Geçici Tedbir Kararı) ile 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca geçici tedbir alınmasına hükmedilmiştir.
- (4) Öte yandan TRENDYOL tarafından Geçici Tedbir Kararı'na yönelik açılan iptal davası sonrasında Ankara 9. İdare Mahkemesinin 25.05.2022 tarihli, 2021/2069 E. ve 2022/1157 K. sayılı kararı ile Geçici Tedbir Kararı kısmen iptal edilmiştir.

- (5) Bu çerçevede, Mahkemenin kısmen iptal kararının gereğinin yerine getirilmesi amacıyla Kurul, 23.06.2022 tarihli toplantısında, TRENDYOL hakkında;
- i. Kendi ekonomik bütünlüğü altında yer alan ürün ve hizmetlerine yönelik, rakiplerine kıyasla avantaj sağlayacak nitelikte, algoritma ve kodlama aracılığıyla yapılan müdahaleler de dâhil olmak üzere her tür eylem davranış ve uygulamalarına son vermesi ve soruşturma sürecinin devamında da bu davranışlardan kaçınması,
 - ii. Pazaryeri faaliyetleri bakımından, elde edilen ve üretilen her türlü verinin, kendi ekonomik bütünlüğü altında yer alan ürün ve hizmetlerine rakiplerine kıyasla avantaj sağlayacak şekilde paylaşımını ve kullanımını durdurması ve soruşturma sürecinin devamında da bu davranışlardan kaçınması,
 - iii. Yukarıda yer verilen tedbir kararlarının uygulanmasını ve denetlenebilirliğini teminen gerekli her türlü teknik, idari ve organizasyonel tedbirleri alması,
 - iv. TRENDYOL (DSM Grup) bünyesinde; ürün arama, satıcı listeleme, satıcı puanı hesaplama vb. amaçlarla kullanılan tüm algoritma modelleri üzerinde yapılan parametrik ve yapısal değişiklikleri versiyonlu ve doğruluğu inkâr edilemez şekilde nihai kararın alınmasına kadar saklaması,
 - v. TRENDYOL (DSM Grup) bünyesinde kullanılan (geliştirilen) tüm yazılımlara ait kaynak kodlarını versiyonlu ve doğruluğu inkâr edilemez şekilde nihai kararın alınmasına kadar saklaması

şeklinde geçici tedbir kararı alınmasının uygun olacağı yönünde bilgi almıştır.

- (6) Soruşturma kapsamında Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 04.01.2022 tarih ve 24270 sayı ile intikal eden yazıyla, soruşturma tarafınca soruşturma konusu iddialar ile bağlantılı endişeleri bertaraf etmek amacıyla taahhüt sunma talebinde bulunulmuş olup bu talep 19.01.2022 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 22-04/50-M sayılı TRENDYOL ile taahhüt görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir.
- (7) Taahhüt görüşmeleri neticesinde TRENDYOL tarafından sunulan taahhüt metni 16.06.2022 tarih ve 28909 sayı ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Söz konusu taahhüt metni 16.06.2022 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş olup TRENDYOL tarafından sunulan taahhütlerden (i) maliyetler/reklamlar, (ii) münhasırlık, (iii) haksız sözleşme koşulları ile ilgili olanların kabul edilerek ilgili rekabet karşıtı endişeler bakımından soruşturma sürecinin sonlandırılmasına; (i) sıralama algoritmasına müdahale, veri kullanımı gibi çeşitli yollarla kendi satıcılık faaliyetine avantaj sağlama, (ii) algoritmalara müdahale ile pazaryerindeki satıcılar arasında ayrımcılık uygulamaları ile ilgili olanların kabul edilmeyerek söz konusu rekabet karşıtı endişeler bakımından ise soruşturma sürecinin devamına karar verilmiştir.
- (8) Söz konusu soruşturmada, (i) sıralama algoritmasına müdahale, veri kullanımı gibi çeşitli yollarla kendi satıcılık faaliyetine avantaj sağlama, (ii) algoritmalara müdahale ile pazaryerindeki satıcılar arasında ayrımcılık yapma uygulamaları incelenerek sürecin sonunda alınan 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı nihai kararda (Nihai Karar), TRENDYOL'un algoritmaya müdahale ederek ve pazaryerinde satış yapan üçüncü taraf satıcıların verilerini kullanarak kendi perakende faaliyetine haksız olarak avantaj sağladığına, bu eylemlerinin rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırıcı nitelikte olduğuna ve 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğine ve bu nedenle TRENDYOL'a idari para cezası uygulanmasının yanı sıra söz konusu ihlali sonlandırmak pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesini temin etmek için TRENDYOL'a birtakım yükümlülükler getirilmesine karar verilmiştir.
- (9) Kurulun 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı kararına ilişkin gerekçeli karar TRENDYOL tarafından 14.05.2024 tarihinde tebellüğ edilmiştir. Nihai Karar'da

belirtildiği üzere, TRENDYOL tarafından gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 2 (iki) ay içinde, hazırlanan uyum tedbirlerinin Kuruma sunulması gerekmektedir.

- (10) Gelineen noktada, 31.05.2024 tarihinde 52516 sayılı Kurum kayıtlarına intikal eden dilekçede TRENDYOL tarafından, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun (E-Ticaret Kanunu) uyarınca 01.01.2024 itibarıyla Trendyol pazaryeri üzerinden kendi perakende ürünlerinin satışına tamamen son verilmiş olması ve bu sebeple Nihai Karar kapsamında ihlal sonucuna varılan kendini kayırma eyleminin mümkün olmaması nedeniyle, Nihai Karar'da yer alan yükümlülüklerin konusuz kaldığı yönünde karar verilmesi talep edilmiştir.
- (11) İlaveten, TRENDYOL tarafından 26.06.2024 tarihli ve 53279 sayılı dilekçe ile; Nihai Karar'da hükmedilen yükümlülüklerle ilişkin uyum tedbirlerinin sunulması ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için Nihai Karar'da belirtilen sürenin bitiminden başlamak üzere üç ay ilave süre tanınması talep edilmiştir.
- (12) Söz konusu gelişmeler üzerine düzenlenen 08.07.2024 tarihli, 2021-1-025/BN-25 sayılı Bilgi Notu 24-29 sayılı Kurul gündeminde ele alınmıştır.

(13) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda özetle;

1. Kurulun 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı kararı ile TRENDYOL hakkında; algoritmaya müdahale etmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilmesi yönündeki davranışın sonlandırılması ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesi amacıyla getirilen;

a) Kendisine ait pazaryeri (www.trendyol.com) üzerinden yürüttüğü perakende faaliyetine ilişkin özel markalı ürünlerine (*Private Label*-PL) rakiplerine kıyasla avantaj sağlayacak nitelikte algoritma ve kodlama aracılığıyla yapılan aşağıda sayılanlar dahil olmak üzere tüm müdahalelerden kaçınarak gerekli tedbirleri alması,

- Ana ürün tablosundan, ana sipariş tablosundan ve kategori ağacından ayrı bir kategori olarak PL kategori bilgisinin veri bilimi arama ekibinin erişimine kapatılması,
- Sıralama, puanlama da dâhil olmak üzere kullandığı algoritmalar, ilgili algoritmanın kapsamına giren tüm satıcılar bakımından satıcının kimliğinden bağımsız olarak eşit şekilde uygulanması,
- TRENDYOL adına satış yapılan durumlarda satıcı mağazası oluşturulması ve "Satıcı Mağazasının Takip Etme" özelliğinin aktif hale getirilmesi ve takipçi sayısının gösterilmesi,
- PL ürünlerine rakiplerine kıyasla avantaj sağlamak maksadı ile algoritmaya manuel olarak müdahale edilmemesi,
- Kendini kayırma uygulamalarına yönelik bir iç politika oluşturulması ve ilgili ekip çalışanlarıyla paylaşılması,

c) Pazaryeri faaliyeti kapsamında ürün sıralama ve marka filtreleme amaçlarıyla kullanılan algoritma modelleri üzerinde yapılan parametrik ve yapısal değişiklikleri versiyonlu ve doğruluğu inkâr edilemez şekilde 3 (üç) yıl süreyle saklaması,

d) Pazaryeri faaliyeti kapsamında ürün sıralama ve marka filtreleme amaçlarıyla kullanılan algoritmalara ait tüm kodlar ile ürün sıralama ve marka filtreleme amaçlarıyla kullanılan algoritmalara etki eden tüm kodları versiyonlu ve doğruluğu inkâr edilemez şekilde 3 (üç) yıl süreyle saklaması şeklindeki yükümlülüklerin; Trendyol PL ürünlerinin, Trendyol Pazaryeri'nde satışa sunulmadığı ve TRENDYOL'un perakende faaliyeti ve pazaryeri faaliyeti,

kendini kayırma davranışına araç teşkil eden muhtelif algoritmaların işlev kazanabileceği tek bir platform üzerinden yürütülmediği müddetle sınırlı olmak kaydıyla konusuz kaldığı,

2. Kurulun 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı kararı ile TRENDYOL hakkında; pazaryerinde satış yapan üçüncü taraf satıcıların verilerini kullanarak kendi perakende faaliyetine haksız olarak avantaj sağlamak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilmesi yönündeki davranışın sonlandırılması ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesi amacıyla getirilen;

b) Pazaryeri faaliyetinden elde edilen ve üretilen/türetilen her türlü verinin, perakende faaliyetine ilişkin özel markalı ürünler (*Private Label-PL*) için kullanımından kaçınması ve bunu teminen aşağıda sayılanlar dahil olmak üzere gerekli her türlü teknik, idari ve organizasyonel tedbirleri alması;

- TRENDYOL'un sahip olduğu pazaryerinde satışını yaptığı PL ürünlerini yöneten ayrı ekiplerin bulundurulması,
- TRENDYOL'a ait pazaryerinde satış yapan üçüncü taraf satıcıların verilerinin PL ekibi ile paylaşılmaması ve bu satıcılar aleyhine, PL markalarına avantaj sağlayacak şekilde kullanılmaması,
- Veri kullanma uygulamalarına yönelik bir iç politika oluşturulması ve ilgili ekip çalışanlarıyla paylaşılması,

e) Pazaryeri faaliyeti kapsamında iş süreçlerinin yürütülmesi için kullanılan tüm yazılımlara ilişkin kullanıcı erişim ve yetkilendirme kayıtları ile yönetici denetim kayıtlarını doğruluğu inkâr edilemez şekilde 3 (üç) yıl süreyle saklaması

şeklindeki yükümlülükler bakımından, veri yoluyla hâkim durumun kötüye kullanılması davranışına ilişkin rekabet karşıtı endişenin halihazırda mevcut olması sebebiyle söz konusu yükümlülüklerin devam etmesi gerektiği,

3. TRENDYOL'a, teşebbüsün Kurum kayıtlarına 26.06.2024 tarih ve 53279 sayı ile giren süre uzatım dilekçesi kapsamında, yükümlülüklerin yerine getirilmesi bakımından bir (1) ay ilave süre verilebileceği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(14) TRENDYOL tarafından, biri Kurulun 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı kararı ile TRENDYOL'a getirilen yükümlülüklerin içeriğine, diğeri ise söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilme süresine ilişkin olmak üzere iki dilekçe sunulmuştur. Aşağıda, TRENDYOL tarafından sunulan söz konusu dilekçelerin içeriğine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere sırasıyla yer verilmektedir.

G.1. TRENDYOL Tarafından Yükümlülüklerin İçeriğine İlişkin Olarak Sunulan Dilekçe

(15) Kurum kayıtlarına 31.05.2024 tarih ve 52516 sayı ile intikal eden dilekçede, yükümlülüklerin geneline ilişkin olarak özetle;

- E-Ticaret Kanunu kapsamında yapılan değişiklikler uyarınca 01.01.2024 tarihinden itibaren PL ürünlerinin Trendyol Pazaryeri platformundan satılmasının yasaklandığı,
- E-Ticaret Kanunu'nun Ek Madde 2 numaralı hükmü ve Elektronik Ticaret Aracı Hizmet Sağlayıcı ve Elektronik Ticaret Hizmet Sağlayıcılar Hakkında Yönetmelik'in (E-Ticaret Yönetmeliği) 19. maddesi uyarınca; 01.01.2024 tarihinden itibaren (i) PL ürünlerinin Trendyol Pazaryeri'nden veya kendisine ait diğer pazaryerlerinden satışa sunulmadığı ve/veya bu ürünlerin satışına

aracılık edilemediği ve (ii) farklı bir internet sitesi/uygulaması üzerinden PL ürünlerinin satışı gerçekleştirilebilse de Trendyol Pazaryeri üzerinden PL ürünlerine ait internet sitesinin/uygulamasının tanıtımının yapılamadığı veya söz konusu internet sitesine/uygulamasına erişim verilemediği,

- Aralık 2023 tarihinde PL ürünlere ait mobil uygulamanın (Milla App) canlıya alınarak satışların Milla App üzerinden yapılmaya başlandığı, 01.01.2024 tarihi itibarıyla ise Trendyol Pazaryeri üzerinden PL ürünlerinin satışına tamamen son verildiği ve PL ürünlerin satışının yalnızca Milla App üzerinden devam ettirildiği¹,
- E-Ticaret Kanunu kapsamında TRENDYOL, pazaryeri faaliyetleri bakımından elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı² (ETAHS) konumunda iken, Milla App faaliyetleri açısından teşebbüsün elektronik ticaret hizmet sağlayıcısı³ (ETHS) konumunda olduğu,
- Keza, TRENDYOL'un aracılık/pazaryeri hizmeti sunduğu bir platform olduğu; Milla App'in ise çevrim içi perakende hizmeti sunan bir uygulama niteliğinde olduğu,
- Soruşturma kapsamında kabul edilen ilgili ürün pazarı tanımlarına göre, PL ürünlerinin satışının, Trendyol Pazaryeri'nin dâhil olduğu ilgili ürün pazarından farklı bir pazarda gerçekleştirildiği,
- Nihai Karar'a dayanak olan endişenin kendini kayırma eylemi olduğu, bu amaçla (i) Trendyol Pazaryeri'nde PL ürünlere rakiplerine kıyasla avantaj sağlayacak nitelikte algoritmaya veya kodlara manuel müdahale edilmemesi, (ii) Trendyol Pazaryeri'nden elde edilen verilerin satıcılar aleyhine PL'ye avantaj sağlayacak şekilde kullanılmaması ve (iii) sayılan yükümlülüklerin denetlenebilirliğini teminen ilgili algoritmaların ve yazılımların loglanması yükümlülüklerinin getirildiği,
- Nihai Karar'da yer alan yükümlülüklerin getirilmesindeki temel dayanağın PL ürünlerine ilişkin kendini kayırma eylemi ile sınırlı olduğu,
- Ancak mevcut durumda, PL ürünlerinin Trendyol Pazaryeri platformundan satılmasının mümkün olmadığı gibi, teorik veya fiili olarak PL ürünlerine platformda avantaj sağlama gibi bir durumun da mümkün olamayacağı, Nihai Karar'da yer alan endişenin de hukuken mümkün olmayan bir endişe haline geldiği,
- E-Ticaret Kanunu'nun Ek Madde 2/1(a)⁴ hükmü uyarınca TRENDYOL'un PL ürünlerini Trendyol Pazaryeri üzerinden satışa sunabilmesinin mümkün olmadığı,

¹ TRENDYOL tarafından, PL ürünlerinin Milla App üzerinden sunulduğu belirtilse de, inceleme tarihi itibarıyla PL ürünlerinin satışının hem "www.trendyol-milla.com" internet sitesi hem de "Trendyol Milla" uygulaması üzerinden gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

² E-Ticaret Kanunu'nun 2. maddesinde ETAHS "*Elektronik ticaret pazar yerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcıların mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcı*" şeklinde tanımlanmıştır.

³ E-Ticaret Kanunu'nun 2. maddesinde ETHS "*Elektronik ticaret pazar yerinde ya da kendine ait elektronik ticaret ortamında mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapan ya da sipariş alan hizmet sağlayıcı*" şeklinde tanımlanmıştır.

⁴ Söz konusu hüküm şu şekildedir: "*a) Aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerinde kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin markasını taşıyan ya da marka kullanım hakkını haiz olduğu malları satışa sunamaz veya bu malların satışına aracılık edemez. Bu malların, farklı elektronik ticaret ortamında satışa sunulması hâlinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunamaz ve birbirinin tanıtımını yapamaz. Bu hüküm, toplam satış hasılatının yarısından fazlasını elektronik ticaret dışındaki satışlardan elde eden kişilerin markasını taşıyan veya marka kullanım hakkını haiz olduğu mallar hakkında uygulanmaz.*"

- Kendini kayırma davranışının “*hâkim durumdaki teşebbüslerin, kendi ürün veya hizmetlerini, aynı platform hizmeti temelinde rekabet ettiği rakiplerinkine kıyasla daha avantajlı konuma getirmesi olarak*” tanımlandığı, soruşturma kapsamında ilgili ürün pazarı olarak tanımlanan çok kategorili pazaryeri hizmeti üzerinden veyahut kendini kayırma eylemlerinin en genel tanımla etkisini göstereceği değerlendirilmiş olan “*çok kategorili e-pazaryeri moda kategorisi üzerinden sunulan perakende pazarı*”nda ilgili mevzuat gereğince PL ürünlerinin satışı yapılamadığı da dikkate alındığında endişe konusu PL ürünleri açısından kendini kayırma eyleminin ortaya çıkabilmesi ihtimalinin kalmadığı,
- Bu doğrultuda, Nihai Karar’da yer alan yükümlülüklere ihtiyaç duyulmasının temel dayanağı olan kendini kayırma eyleminin ortaya çıkma olasılığının kalmadığı,
- E-Ticaret Kanunu’nda getirilen yükümlülüklerin PL ürünlerini pazaryeri platformundan satmama ile sınırlı olmadığı; ayrıca belirli eşiği aşan e-pazaryerleri bakımından başta (i) net işlem hacmine göre üstel şekilde kademeli artan lisans ücretini ödeme⁵, (ii) reklam ve indirim bütçesi kısıtı⁶, (iii) kendi e-para ve ödeme kuruluşunun hizmetlerini platformda sunmama⁷ olmak üzere çok sayıda ilave yükümlülüğü de bünyesinde barındırdığı, TRENDYOL’un belirlenen eşikleri aşması nedeniyle diğer tüm rakiplerinden farklı olarak E-Ticaret Kanunu’nda yer verilen tüm sınırlamalara tabi olup bu durumun TRENDYOL’un pazardaki rekabetçi konumunu oldukça zayıflattığı,
- E-Ticaret Kanunu’ndaki yükümlülüklerin bir kısmının 01.01.2023 tarihinde yürürlüğe girmesiyle beraber (.....),
- (.....),
- Kurum tarafından ilgili pazara dahil edilen PL ürünlerinin 01.01.2024 tarihinden itibaren Trendyol Pazaryeri üzerinden satışına da E-Ticaret Kanunu ile son verilmesiyle birlikte, (.....)⁸,
- Dolayısıyla, E-Ticaret Kanunu’nun getirdiği değişiklikler sonrasında Nihai Karar’a dayanak olan endişelerin ortaya çıkabilmesi için gerekli koşul olan “*hâkim durumda olma*” koşulunun da geçerli olmadığı düşünülüyor

ifade edilmiştir.

- (16) Söz konusu dilekçede, Nihai Karar ile getirilen her bir yükümlülük özelinde yapılan açıklamalar kapsamında ise özetle;
- “*Kendisine ait pazaryeri (www.trendyol.com) üzerinden yürüttüğü perakende faaliyetine ilişkin özel markalı ürünlerine (Private Label-PL) rakiplerine kıyasla avantaj sağlayacak nitelikte algoritma ve kodlama aracılığıyla yapılan aşağıda sayılanlar dâhil olmak üzere tüm müdahalelerden kaçınarak gerekli tedbirleri alması,*” (A.0)⁹ yükümlülüğü hakkında;
 - E-Ticaret Kanunu uyarınca Türkiye’de 01.01.2024’ten itibaren Trendyol Pazaryeri üzerinden PL ürünlerinin satışına son verildiği, dolayısıyla Trendyol Pazaryeri’nde diğer satıcılara kıyasla PL’ye avantaj sağlayacak şekilde algoritmalara veya kodlara manuel müdahale edilebilmesinin herhangi bir şekilde mümkün olmadığı,

⁵ E-Ticaret Kanunu, Ek Madde 4

⁶ E-Ticaret Kanunu, Ek Madde 2/3-a ve 2/3-b

⁷ E-Ticaret Kanunu, Ek Madde 2/4-b

⁸ (.....)

⁹ TRENDYOL tarafından sunulan dilekçede, Nihai Karar’ın “SONUÇ” bölümünün (a) bendinde yer alan yükümlülük “A.0” olarak kodlanarak (a) bendi altında yer alan alt yükümlülükler ise sırasıyla “A.1, A.2, A.3, A.4 ve A.5” olarak anılmıştır.

- Söz konusu yükümlülük madde metninde de kapsamın açık bir şekilde Trendyol Pazaryeri üzerinden yürütülen PL faaliyetleri olarak çizildiği, bu bakımdan yükümlülüğün uygulanabilir olmadığı ve konusuz kaldığı,
- *“Ana ürün tablosundan, ana sipariş tablosundan ve kategori ağacından ayrı bir kategori olarak PL kategori bilgisinin veri bilimi arama ekibinin erişimine kapatılması”* (A.1) yükümlülüğü hakkında;
 - Yükümlülüğün getirilmesinin temel nedeni olan Trendyol Pazaryeri hizmetine ilişkin yapılan A-B testlerine ait sonuçlarda PL'nin ayrı bir kategori olarak izlenmesi halinde bu durumun Trendyol Pazaryerine ilişkin algoritmaların tasarımında kendini kayırcı bir uygulamaya zemin hazırlayabileceği endişesine dayandığı,
 - Mevcut durumda PL'nin Trendyol Pazaryeri'nde satışı yapılamadığından, Pazaryeri'ne ilişkin algoritmaların tasarımında PL'nin bir kriter olmasının beklenmeyeceği ve söz konusu endişenin konusuz kaldığı,
- *“Sıralama, puanlama da dahil olmak üzere kullandığı algoritmalar, ilgili algoritmanın kapsamına giren tüm satıcılar bakımından satıcının kimliğinden bağımsız olarak eşit şekilde uygulanması”* (A.2) yükümlülüğü hakkında;
 - İlgili madde metninden PL dâhil tüm satıcılar açısından bu yönde bir yükümlülüğün getirildiği izlenimi oluşsa da Nihai Karar'da ayrımcılık iddiaları bakımından ihlal sonucuna ulaşılmadığı ve bu yükümlülüklerin yalnızca PL ürünleri için kendini kayırma eylemine istinaden getirildiği,
 - PL bakımından Trendyol Pazaryeri'ne ilişkin algoritmaların diğer satıcılar ile eşit şekilde uygulanması yükümlülüğünün getirildiği,
 - Mevcut durumda PL'nin Trendyol Pazaryeri'nde satışı yapılamadığından, bahse konu algoritmaların kapsamına PL'nin dahil olmasının ve algoritma kriterlerinin PL ürünlerine uygulanmasının beklenemeyeceği ve söz konusu yükümlülüğün uygulanabilir olmadığı,
- *“DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ adına satış yapılan durumlarda satıcı mağazası oluşturulması ve “Satıcı Mağazasının Takip Etme” özelliğinin aktif hale getirilmesi ve takipçi sayısının gösterilmesi”* (A.3) yükümlülüğü hakkında;
 - TRENDYOL hakkında alınan Geçici Tedbir Kararı'nın ardından soruşturma konusu endişelerin giderilmesi için, TRENDYOL tarafından “Satıcı Mağazası” oluşturulduğu ve Kurul kararı ile söz konusu gerekliliğin yerine getirilmiş olduğunun tespit edildiği,
 - Bu mağazanın oluşturulmasıyla birlikte TRENDYOL adına satış yapılan durumlarda da satıcı takip etme özelliğinin aktif hale geldiği ve dolayısıyla müşterilerin TRENDYOL Mağazası'nı takip edebilir konuma ulaştığı,
 - İlaveten takipçi sayısının da diğer satıcılarda yer verildiği üzere TRENDYOL için de gösterilmeye başlandığı,
 - Dolayısıyla ilgili yükümlülük kapsamındaki uyum tedbirlerinin Geçici Tedbir Kararı ile birlikte tamamlandığı,
 - Soruşturma konusu ihlalin kapsamının PL ürünlerinin kayırılması olduğundan ve PL ürünlerinin Trendyol Pazaryeri üzerinden satışına son verildiğinden bu yükümlülük kapsamında beklenen eylemin de yükümlülük olarak getirilmesindeki temel endişenin ortadan kalktığı ve konusuz kaldığı,
- *“PL ürünlerine rakiplerine kıyasla avantaj sağlamak maksadı ile algoritmaya manuel olarak müdahale edilmemesi”* (A.4) yükümlülüğü hakkında;

- Mevcut durumda PL'nin Trendyol Pazaryeri'nde satışı yapılamadığından Trendyol Pazaryeri kapsamındaki algoritmalarda PL ürünlerine yönelik herhangi bir aksiyon alınabilmesi beklenemeyeceği ve bu yükümlülüğün uygulanabilirliğinin kalmadığı,
- *“Kendini kayırma uygulamalarına yönelik bir iç politika oluşturulması ve ilgili ekip çalışanlarıyla paylaşılması” (A.5) yükümlülüğü hakkında;*
 - Geçici Tedbir Kararı'nın ardından TRENDYOL tarafından rekabet hukuku çerçevesinde kendini kayırma uygulamalarına ilişkin oluşturulan iç politikanın şirket bünyesindeki ilgili tüm ekiplerle paylaşıldığı, ilgili mevzuata uyum göstermesi hususundaki yol gösterici niteliği de göz önünde bulundurularak korunmaya devam edildiği,
 - Soruşturma konusu ihlal PL ürünlerinin kayırılması olduğundan ve PL ürünlerinin Trendyol Pazaryeri üzerinden satışına son verildiğinden bu yükümlülük kapsamında beklenen eylemin de yükümlülük olarak getirilmesindeki temel endişenin ortadan kalktığı ve bu yükümlülüğünün de konusuz kaldığı,
- *“Pazaryeri faaliyetinden elde edilen ve üretilen/türetilen her türlü verinin, perakende faaliyetine ilişkin özel markalı ürünler (Private Label-PL) için kullanımından kaçınması ve bunu teminen aşağıda sayılanlar dahil olmak üzere gerekli her türlü teknik, idari ve organizasyonel tedbirleri alması,” (B.0)¹⁰ yükümlülüğü hakkında;*
 - İlgili yükümlülüğe ilişkin madde metninde de kapsamın açık bir şekilde PL ürünleri olarak çizildiği, dolayısıyla Trendyol Pazaryeri'nde PL ürün ve dolayısıyla kendini kayırma endişesinin ortaya çıkma ihtimalinin dahi kalmadığı ve anılan yükümlülüğünün uygulanabilir olmadığı,
 - Söz konusu yükümlülük getirilirken Nihai Karar'da duyulan endişenin Trendyol Pazaryeri'ndeki satıcılardan elde edilen verilerin, söz konusu satıcılarla rekabet ederken bu satıcıların aleyhine olacak şekilde kullanılması olduğu, mevcut durumda veri yoluyla PL'nin Trendyol Pazaryeri'ndeki rakiplerine karşı avantajlı duruma getirilmesinin de söz konusu olamayacağı, nitekim Trendyol Pazaryeri'ndeki satıcılar ile PL arasındaki rekabet ortamının ortadan kalktığı,
 - Kurul tarafından kabul edilen ilgili ürün pazarı tanımlarının ve getirilen tüm yükümlülüklerin platform üzerindeki rekabeti esas aldığı, kendini kayırma şeklindeki ihlal türü mümkün olamayacağı için bunun veri kullanımı yoluyla yapılmasının da mümkün olamayacağı,
 - Nihai Karar'da tek ihlal sonucunun da kendini kayırma olduğu dikkate alındığında getirilen yükümlülüklerin bir bütün olarak kaldırılmasının gerektiği,
 - Trendyol Pazaryeri'ndeki söz konusu verinin, başta kendini kayırma endişesi olmak üzere herhangi bir rekabet ihlaline veya endişesine yol açabilecek nitelikten yoksun olduğu, (.....),
 - Ülkemizde hem platform hem de perakende hizmeti sunan ve hatta bunu aynı platform üzerinden sağlayan birçok örneğin mevcut olduğu,
 - Her veri kullanımının otomatik olarak rekabet ihlali anlamına gelmediği, önemli olanın fiilen veya teorik olarak rekabet endişesine yol açma

¹⁰ TRENDYOL tarafından sunulan dilekçede, Nihai Karar'ın “SONUÇ” bölümünün (b) bendinde yer alan yükümlülük “B.0” olarak kodlanarak (b) bendi altında yer alan alt yükümlülükler ise sırasıyla “B.1, B.2 ve B.3” olarak anılmıştır.

ihtimalinin bulunup bulunmadığı olduğu, mevcut durumda da ne teorik ne de fiilen herhangi bir endişenin bulunmadığı, aksi durumun “her veri kullanımı rekabet ihlalidir” gibi bir kabul anlamına geleceği ve bunun da hâlihazırda birçok başka platformun veya sitenin de rekabeti ihlal ettiği gibi hatalı bir sonuca yol açacağı,

- E-ticaret mevzuatında alıntılanan veri ile ilgili düzenlemelerin; (i) aracılık hizmeti kapsamında elde edilen bir verinin aracılık hizmeti dışında kullanılmasını, (ii) ETAHS'nin aracılık hizmeti sunduğu platformda aynı zamanda satıcı olması durumunda aracılık hizmetinden elde ettiği veriyi kendi satıcısı için kullanmasını engellediği,
- Dolayısıyla veri yoluyla kendi ürünlerini/hizmetlerini kayırma yöntemiyle veya kaldıraç (*leveraging*) teorisi kapsamında farklı bir ilgili ürün pazarındaki hizmetine avantaj sağlaması şeklinde ifade edilebilecek ihlal teorilerinin, e-ticaret mevzuatında hâkim durumda bulunma kriteri aranmaksızın yasaklandığı,
- Kurulun yaklaşımına göre, Nihai Karar'ın kapsamı dışında kalan ve Trendyol Pazaryeri kapsamında elde edilen veri yoluyla, bambaşka bir ilgili ürün pazarı kabul edilen Milla App'e avantaj sağlayabileceği şüphesi akla gelebilecek olsa da halihazırda e-ticaret mevzuatı ile bu endişenin engellendiği ve herhangi bir şüphenin oluşması ihtimalinin kalmadığı,
- İlgili maddelere aykırılık halinde bir önceki yılın net işlem hacminin %10'una kadar para cezası yaptırımına tabi olduğu,
- Ancak her halükarda, yükümlülüklerin tamamına dayanak olan ihlal teorisinin kendini kayırma ile sınırlı olduğu ve bu endişenin de konusuz kaldığı, zira PL'nin ayrı bir ilgili ürün pazarında faaliyet göstermesi nedeniyle kendini kayırma eyleminin ortaya çıkma olasılığının kalmadığı,
- *“DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'nin sahip olduğu pazaryerinde satışını yaptığı PL ürünlerini yöneten ayrı ekiplerin bulundurulması”* (B.1) yükümlülüğü hakkında;
 - Trendyol Pazaryeri'nde PL'nin satış faaliyetleri kalmadığından bu yükümlülüğün konusuz kaldığı,
 - PL ürünlerinin operasyonlarını yürüten ekibin; pazaryeri satıcılarına ilişkin satış operasyonunu yürüten ve bu kapsamda ticari kararlarda rol alan ekiplerden ayrı olduğu, (.....),
 - Her durumda ihlal konusu PL ürünlerinin kayırılması olduğundan ve PL ürünleri platformdan kaldırıldığından bu yükümlülük kapsamında beklenen eylemin getirilmesindeki temel endişenin ortadan kalktığı ve konusuz kaldığı,
- *“DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'ye ait pazaryerinde satış yapan üçüncü taraf satıcıların verilerinin PL ekibi ile paylaşılmaması ve bu satıcılar aleyhine, PL markalarına avantaj sağlayacak şekilde kullanılmaması”* (B.2) yükümlülüğü hakkında;
 - İlgili yükümlülüğün B.0 yükümlülüğünü teminen getirildiği,
 - Her ne kadar soruşturma konusu ile ilişkili olmasa da ilgili maddelerine atıf yapılan e-ticaret mevzuatı uyarınca TRENDYOL'un pazaryerinden elde ettiği veriyi Milla App için kullanabilmesinin de yasaklandığı,
 - Her halde, PL'in Trendyol Pazaryeri üzerinden satışına son verilmesi sebebiyle ilgili yükümlülüğün konusuz kaldığı

- “Veri kullanma uygulamalarına yönelik bir iç politika oluşturulması ve ilgili ekip çalışanlarıyla paylaşılması” (B.2) yükümlülüğü hakkında;
 - Rekabet hukuku çerçevesinde veri kullanımını da içerecek şekilde kendini kayırma uygulamalarına ilişkin oluşturduğu iç politikayı şirket bünyesindeki ilgili tüm ekiplerle paylaştığı,
 - Bu yükümlülük kapsamındaki uyum adımlarının Geçici Tedbir Kararı ile birlikte atıldığı ve iç politika belgesinin, yol gösterici niteliği de göz önünde bulundurularak korunmaya devam edildiği,
 - PL'nin Trendyol Pazaryeri üzerinden satışına son verilmesi sebebiyle ilgili yükümlülüğün ardındaki endişenin ortadan kalktığı ve yükümlülüğün konusuz kaldığı,
- Nihai Karar'da (a) ve (b) yükümlülükleri ile bu yükümlülüklerle istinaden kararda sayılan alt yükümlülüklerin izlenebilirliğini temin etmek adına (c), (d) ve (e) madde başlıklı yükümlülüklerin getirildiği,
 - TRENDYOL'un, Geçici Tedbir Kararı ile birlikte pazaryeri faaliyetleri kapsamında kullanılan ürün sıralama ve marka filtreleme algoritmalarının modellerinde, algortmadaki parametre ve hesaplanış biçimindeki değişiklikleri saklamaya başladığı ve bu kapsamdaki gerekli teknik geliştirmeleri hayata geçirdiği,
 - Benzer şekilde, Trendyol Pazaryeri faaliyetleri kapsamında kullanılan ürün sıralama ve marka filtreleme algoritmalarına ait kodlar ile ilgili teknik geliştirmelerin tamamlanarak saklanmaya başlandığı,
 - Geçici Tedbir Dilekçesi'nde sayılan ekranların & sistemlerin erişim ve yetkilendirme log kayıtlarının saklamaya başlandığı,
 - Her halükarda bu yükümlülüklerin de yine soruşturma konusu ile paralel şekilde, olası bir kendini kayırma ihlalinin tespiti için getirilen yükümlülükler olduğu,
 - Yukarıda açıklandığı üzere kendini kayırma eyleminin teorik veya fiili olarak artık mümkün olmayan bir ihlal endişesi olduğu için bu başlık altında anılan yükümlülüklerle de gerek kalmadığı,
 - E-Ticaret Kanunu'nun 11. maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde “Aracı hizmet sağlayıcı ve hizmet sağlayıcı, bu Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerine ilişkin bilgi, belge, defter ve elektronik kayıtlarını, iş veya işlemin gerçekleştiği tarihten itibaren on yıl süreyle saklamakla yükümlüdür.” düzenlemesinin yer aldığı;
 - TRENDYOL'un, anılan hükme istinaden (c), (d) ve (e) yükümlülüklerine konu log kayıtlarını da içerecek E-Ticaret Kanunu kapsamına giren iş ve işlemlere ilişkin verilerin 10 yıl süreyle saklamakla yükümlü olduğu, bu doğrultuda, geçici tedbir süreci ile başlayan saklama eyleminin E-Ticaret Kanunu gereğince devam ettirildiği,
 - Öte yandan, (c), (d) ve (e) yükümlülüklerinin A.0 ve B.0 yükümlülüklerinin izlenebilirliğini temin etmek adına getirilmiş olması sebebiyle, A.0 ve B.0 yükümlülüklerinin uygulanabilir ve konusuz olduğuna dair yukarıda yer verilen açıklamaların sözü edilen yükümlülükler açısından da geçerli olduğu

ifade edilmiştir.

- (17) Yine söz konusu dilekçede Nihai Karar'daki diğer yükümlülüklerle ilişkin açıklamalar kapsamında;

- Nihai Karar'da sayılan diğer yükümlülükler; davranışsal yükümlülüklerin yerine getirilme ve uygulanma süresi hakkındaki (f) maddesi, uyum sağlandığına dair uyum tedbirlerinin sunulması hakkındaki (g) maddesi ve beş yıl boyunca periyodik rapor sunulması hakkındaki (h) maddesinde yer aldığı,
- Dolayısıyla geriye kalan yükümlülüklerin bir önceki başlıklarda ele alınan yükümlülüklerin uygulanma süresine ve takibine ilişkin olduğu,
- Bir önceki başlıklarda ele alınan yükümlülüklerin uygulanabilir olmadığı değerlendirildiğinden (f), (g) ve (h) yükümlülüklerinin de bu doğrultuda uygulanabilirliklerinin ortadan kalktığı

belirtilmiştir.

- (18) Nihai olarak, anılan dilekçe çerçevesinde teşebbüs tarafından, TRENDYOL'un PL ürünlerinin Trendyol Pazaryeri'nde satışının sonlandırılması ile birlikte ilgili rekabet endişelerinin ortadan kalkmış olması nedeniyle Kurulun 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı kararı ile TRENDYOL'a getirilen yükümlülüklerin konusuz kaldığı ve bir bütün olarak kaldırılması talep edilmiştir.

G.2. TRENDYOL Tarafından Yükümlülüklerin İçeriğine İlişkin Olarak Sunulan Dilekçeye Dair Değerlendirme

- (19) TRENDYOL'un ilgili dilekçesinde esas itibarıyla talep edilen husus, 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı Nihai Karar ile TRENDYOL'a getirilen yükümlülüklerin konusuz kaldığı yönünde karar verilmesidir. Dolayısıyla bu talebin değerlendirilmesi bakımından ilgili yükümlülüklerin getirilme gerekçeleri önem taşımaktadır. Nihai Karar'da detaylarına yer verildiği üzere, ilgili yükümlülükler TRENDYOL'un algoritmaya müdahale ederek ve pazaryerinde satış yapan üçüncü taraf satıcıların verilerini kullanarak kendini kayırma şeklinde tezahür eden rekabet karşıtı davranışlarına yönelik olarak getirilmiştir. Bu çerçevede, söz konusu rekabet karşıtı davranışlar bağlamında, E-Ticaret Kanunu kapsamında yapılan değişiklikler sonrasında, TRENDYOL'un iddia ettiği üzere, yükümlülüklerin konusuz kalıp kalmadığı aşağıda algoritmaya müdahale kaynaklı rekabetçi endişeler ve veri kaynaklı endişeler bakımından ayrı ayrı ele alınmıştır.

G.2.1. Algoritmaya Müdahale Kaynaklı Endişelere Yönelik Değerlendirme

- (20) 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı Kurul kararında; TRENDYOL'un moda kategorisinde kendi markaları olan TrendyolMilla, TrendyolMan ve TrendyolKids'e, bu kategoride yer alan rakiplerine kıyasla avantaj sağlayacak, eş deyişle, moda kategorisinde kendi markalarını kayıracak şekilde algoritmaya müdahale ettiği, bu durumun ise Trendyol Pazaryeri'nde faaliyet gösteren diğer satıcıların rekabet etmesini zorlaştırarak platform içi rekabete zarar verdiği sonucuna ulaşılmıştır . Bu kanaate ulaşılmadaki temel gerekçeler ise şu şekildedir:

- Marka ve Satıcı Takibi Sayısına Müdahale: TRENDYOL uygulamasında kullanıcıların karşısına çıkan takipçi sayısının, TrendyolMilla, TrendyolMan ve TrendyolKids markaları bakımından olduğundan yüksek gösterilerek tüketicilerin alışveriş kararında etkili olabilecek bu müdahale ile TRENDYOL'un rakip satıcılar karşısında önemli bir avantaj elde etmesi.
- Ürün Sıralamasına Müdahale: TRENDYOL'un algoritmaya yapmış olduğu müdahaleler vasıtasıyla haksız bir şekilde PL ürünleri üst sıralarda göstermesi, ürün sıralamasında ilk sıralarda yer almanın bilhassa pazaryerlerindeki önemi ile birlikte düşünüldüğünde, TRENDYOL'un ürün sıralama algoritmasına yönelik müdahaleleri ile kendi ürünlerini kayırmaya yönelik eylemlerinin aynı pazaryerinde rekabet ettiği rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırması.

- Marka Filtrelemesine Müdahale: TRENDYOL'un marka filtrelemesi ekranında kendi markalarına ayrıcalık tanıyarak pazaryerinde yer alan diğer markaları marka filtreleme ekranında aşağı sıralara itmek suretiyle kendi markalarına avantaj sağlaması, bu itibarla TRENDYOL'un söz konusu eyleminin pazaryerinde satış gerçekleştiren diğer markaların/satıcıların dışlanmasına neden olması.
- (21) Bu çerçevede, algoritmaya müdahale etmek suretiyle kendini kayırma davranışına ilişkin endişeler; TRENDYOL'un pazaryerinde satışa sunduğu PL ürünleri yararına marka ve satıcı takibi sayısını olduğundan yüksek göstererek tüketiciyi yanıltmasına ve kendi markasına haksız avantaj sağlamasına, ayrıca ürün sıralaması ile marka filtrelemesi yoluyla PL ürünlerini üst sıralarda listeleyerek üçüncü taraf satıcıları rekabette dezavantajlı konuma düşürmesine neden olan algoritma müdahalelerine dayanmaktadır.
- (22) E-Ticaret Kanunu'nun "Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcının yükümlülükleri" başlıklı Ek Madde 2 numaralı hükmü aşağıdaki gibidir:
"(1) Elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcı aşağıdaki hususlara uymakla yükümlüdür:
a) *Aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerinde kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin markasını taşıyan ya da marka kullanım hakkını haiz olduğu malları satışa sunamaz veya bu malların satışına aracılık edemez. Bu malların, farklı elektronik ticaret ortamında satışa sunulması hâlinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunamaz ve birbirinin tanıtımını yapamaz. Bu hüküm, toplam satış hasılatının yarısından fazlasını elektronik ticaret dışındaki satışlardan elde eden kişilerin markasını taşıyan veya marka kullanım hakkını haiz olduğu mallar hakkında uygulanmaz".*
- (23) E-Ticaret Yönetmeliği'nin "ETAHS'nin markalı ürünününün satışı" başlıklı 19. maddesi ise aşağıdaki şekildedir:
"(1) ETAHS, üreticisinin kim olduğuna bakılmaksızın kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin markasını taşıyan ya da marka kullanım hakkını haiz olduğu malları, aracılık hizmeti sunduğu elektronik ticaret pazar yerlerinde satışa sunamaz veya bu malların satışına aracılık edemez.
(2) Birinci fıkrada belirtilen malların farklı elektronik ticaret ortamlarında satışa sunulması halinde bu ortamlar arasında erişim imkânı sunamaz ve birbirinin tanıtımını yapamaz (...)."
- (24) Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinde; elektronik ticaret kapsamında aracılık hizmeti sunan teşebbüslerin, bu hizmeti sundukları platformda, kendisinin veya ekonomik bütünlük içinde bulunduğu kişilerin markalı ürünlerini satışa sunamayacağı veya bu ürünlerin satışına aracılık edemeyeceği düzenlenmiştir.
- (25) Bu çerçevede sunulan bilgilere göre TRENDYOL, E-Ticaret Kanunu'ndan kaynaklanan bu yükümlülüklerle uyum sağlamak amacıyla 01.01.2024 tarihinden itibaren Trendyol Pazaryeri üzerinden PL ürünlerinin satışına tamamen son vererek PL ürünlerinin satışını yalnızca Milla App üzerinden gerçekleştirmektedir. Ayrıca, Trendyol Pazaryeri üzerinden PL ürünlere ait Milla App uygulamasının tanıtımını yapamamakta ve söz konusu uygulamaya erişim verememektedir.
- (26) Bu noktada, TRENDYOL'un esasında pazaryeri hizmeti sunduğu platform üzerinde PL ürünleri aracılığıyla perakende hizmeti de sunması ve algoritmaya müdahale etmek suretiyle perakende hizmetine avantaj sağlaması sebebiyle getirilen yükümlülüklerin,

E-Ticaret Kanunu gereği yapılan değişiklikler uyarınca TRENDYOL'un PL ürünlerinin satışını pazaryeri hizmeti sunduğu internet sitesi/platform üzerinden yapamayacak olması sebebiyle, halihazırda konusuz kaldığı değerlendirilmektedir. Zira rekabet karşıtı endişenin ve bu endişeye çözüm olarak getirilen yükümlülüklerin kaynağı, pazaryeri içinde satışa sunulan PL ürünlerinin algoritmaya yapılan çeşitli müdahaleler yoluyla ön plana çıkarılmasıdır. Ancak yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri sebebiyle yapılan PL-Pazaryeri ayrıştırması gereğince; pazaryeri içinde herhangi bir PL ürünü satışa sunulmadığından ve perakende faaliyeti yürütülmediğinden, algoritmanın "kayırmayı" hedeflediği herhangi bir PL ürününün de söz konusu olmadığı anlaşılmakta olup PL ürünleri ile üçüncü taraf satıcıların ürünlerinin Trendyol Pazaryeri'nde aynı ürün listelemesinde yer alması ve sıralama algoritmasına tabi olması mümkün değildir. Netice itibarıyla, güncel durumda söz konusu algoritmaların kendini kayırma davranışında bir araç teşkil etmediği, zira bu işleve sahip algoritmaların hedeflediği ürün grubunun pazaryerinden ayrıştırıldığı, buna bağlı olarak algoritmadan kaynaklanan endişeler için getirilen yükümlülüklerin fonksiyonunun olmadığı, bununla birlikte PL ürünlerinin yeniden Trendyol Pazaryeri'nde satışa sunulması halinde yükümlülükler yeniden ihtiyaç duyulacağı, zira bu durumda algoritmanın işlevsellik kazanacağı, kendini kayırmada bir araç olarak kullanılabileceği ve mutlak surette konusuz kalmayacağı değerlendirilmektedir.

- (27) Dolayısıyla güncel durumda, 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı Kurul kararının 4. maddesi ile algoritmaya müdahale kaynaklı endişelere yönelik olarak TRENDYOL'a getirilen (a), (c), ve (d) numaralı yükümlülüklerin, Trendyol PL ürünlerinin, Trendyol Pazaryeri'nde satışa sunulmadığı ve TRENDYOL'un perakende faaliyeti ve pazaryeri faaliyeti, kendini kayırma davranışına araç teşkil edebilecek muhtelif algoritmaların işlev kazanabileceği tek bir platform üzerinden yürütülmediği müddetle sınırlı olmak kaydıyla konusuz kaldığı kanaatine ulaşılmıştır.

G.2.2. Veri Kaynaklı Endişelere Yönelik Değerlendirme

- (28) 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı Kurul kararında; TRENDYOL'un aracı rolü gereği pazaryerini kullanan satıcıların faaliyetlerinden topladığı en çok tercih edilen ürünler, hangi müşteri grubunun hangi ürünü, hangi rengi tercih ettiği, tüketici talebinin hangi ürünlere yöneldiği, en çok yorum alan ürünler, tüketicilerin hangi ürünü neden beğenmediği gibi ticari değeri yüksek olan ve satıcıların aynı kapsamda ve yoğunlukta erişemediği verileri kendi markalarını yöneten çalışanları ile paylaşmasının, rakipleri aleyhine olacak şekilde kendisini rekabetçi baskıdan korumasını ve mevcut konumunu sağlamlaştırmasını sağladığı, bu durumun risk olarak üretim ve pazarlama yapan rakip satıcıların, ürün çeşitliliğini artırma ve ürün tasarımını, kalitesini geliştirme motivasyonunu olumsuz yönde etkileyebileceği değerlendirilerek TRENDYOL'un pazaryerinde kendi perakende faaliyeti lehine avantaj sağladığı sonucuna varılmıştır.
- (29) Kararda ulaşılan bu sonuç doğrultusunda, TRENDYOL hakkında veri kaynaklı endişelerin giderilmesi amacıyla yönelik olarak Nihai Karar'la (b) ve (e) numaralı yükümlülükler getirilmiştir.
- (30) Bu noktada TRENDYOL'un veri kaynaklı yükümlülüklerinin konusuz kaldığı yönündeki iddiasına ilişkin ilk olarak, TRENDYOL'un perakende faaliyetini pazaryeri faaliyetinden ayırmasının ve PL ürünlerini ayrı bir uygulama (Milla App) üzerinden satışa sunmasının, soruşturmadaki endişeye sebebiyet veren tespitleri ortadan kaldırıp kaldırmadığı incelenmiştir. Nihai kararda esas itibarıyla TRENDYOL tarafından toplanan satıcı ve alıcı verileri ile oluşturulan dosya kapsamındaki raporlar incelenerek TRENDYOL'un örnek olarak, satıcının ürün görseli için aldığı puanlama (*rating*) sayısından satıcının reklam verip vermediğine kadar çok kapsamlı ölçekteki bir veriyi toplayabilme ve analiz edebilme kabiliyetinin, kendi ürünleri lehine bir rekabet avantajı

sağladığı tespit edilmiştir. İlâveten yerinde incelemede elde edilen belgeler ve satıcılardan gelen cevabi yazılar doğrultusunda; TRENDYOL'un, pazaryerinde ticari kullanıcı konumunda olan satıcıların en çok satış yaptığı kategori ve ürünü dahi görebildiği, bu sayede ilgili kategori/üründe lider konumda olan satıcının güncel ve bireysel satış verilerini detaylı bir şekilde ve yakından takip edebildiği, TRENDYOL'un bu sayede kendi kategorilerinde lider konumunda olan satıcıların verilerini kendi ürünlerine yönelik tahminleme için ve/veya diğer ticari veya stratejik kararları bakımından girdi olarak kullanabileceği tespitine ulaşılmıştır. Yerinde incelemede elde edilen belgelerle TRENDYOL'un topladığı spesifik bilgilerin ilgili ekibe iletildiği ve TRENDYOL'un PL ürünlerinin tasarımı veya pazarlanması süreçlerinde kullanıldığı ortaya konmuştur. Dolayısıyla esasında veri kaynaklı endişeler, TRENDYOL'un pazaryeri hizmeti kapsamında elde ettiği verileri kendi perakende faaliyeti lehine bir girdi olarak kullanmasından kaynaklanmaktadır.

- (31) Söz konusu endişenin, TRENDYOL'un gerek pazaryeri gerekse perakende faaliyeti olmak üzere her iki faaliyeti de yürüttüğü müddetçe var olmaya devam edeceği, zira endişenin temelini bizatihi pazaryeri faaliyetinden elde edilen verilerin perakende faaliyeti olan PL ürünlerinin satışı noktasında bir girdi olarak kullanılmaya devam edilebileceği belirtilmelidir. Bu noktada TRENDYOL'un pazaryeri hizmetini sunduğu platformundan PL ürünlerinin satışına son vermesi ve PL ürünlerini harici bir uygulama üzerinden sunmasının da bir etkisi bulunmamaktadır. Bu durum, pazaryeri faaliyeti aracılığıyla elde edilen verilerin, TRENDYOL'un iradesi doğrultusunda perakende veya başka herhangi bir faaliyeti kapsamında kullanılmasına teknik veya operasyonel olarak engel teşkil etmemektedir. Diğer bir deyişle, Trendyol Pazaryeri ve Trendyol Milla uygulamalarının ayrı olması, TRENDYOL'un pazaryeri faaliyeti aracılığıyla veri toplayabilmesi ve topladığı veriyi kendi perakende faaliyetinde kullanabilmesi ihtimalini ortadan kaldırmamaktadır.
- (32) Diğer bir ifadeyle TRENDYOL tarafından, pazaryeri faaliyeti kapsamında üçüncü taraf satıcıların bahsi geçen verilerine hâlihazırda da erişilebilmektedir. Bu nedenle PL ürünlerinin farklı bir uygulama üzerinden satışa sunulması durumu, yükümlülüğe neden olan davranışı ortadan kaldıracak nitelikte değildir. Nihai Karar'da işaret edilen şekilde, TRENDYOL'un söz konusu verileri kullanarak PL ürünleri bakımından rakipleri karşısında avantaj sağlaması yönündeki endişe mevcudiyetini korumaktadır. E-Ticaret Kanunu uyarınca 01.01.2024'ten itibaren Trendyol Pazaryeri üzerinden PL ürünlerinin satışına son verilmesinin, üçüncü taraflar ile TRENDYOL'un PL ürünlerinin TRENDYOL'a ait tek bir platform üzerinden sunulmasını ve listelemesini engellemesine rağmen bu durumun pazaryeri faaliyetinden elde edilen verilerin, PL ürünlerinin başka bir mecradan satışı durumunda da avantaj teşkil edecek şekilde kullanılmasına imkân verebileceği değerlendirilmektedir.
- (33) Dolayısıyla TRENDYOL, pazaryeri hizmeti kapsamında üçüncü taraf satıcılara ilişkin çeşitli verileri elde etmeye devam etmekte olup pazaryeri platformunda PL ürünlerinin satışına son verilmesi durumu, TRENDYOL'un söz konusu verileri, ayrı bir uygulama üzerinden yürütmekte olduğu perakende faaliyetine avantaj sağlamasını engellemeyecektir.
- (34) Bu çerçevede, dosya kapsamında tespit edilen veri kaynaklı endişelerin mevcut durumda devam etmekte olduğu, dolayısıyla 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı Kurul kararı ile veri kaynaklı endişelere dair getirilen yükümlülüklerin konusuz kalmadığı, bu çerçevede anılan yükümlülüklerin devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

G.3. TRENDYOL'un Yükümlülüklerin Yerine Getirilme Süresinin Uzatılması Talebine Yönelik Değerlendirme

- (35) TRENDYOL tarafından sunulan ve Kurum kayıtlarına 26.06.2024 tarih ve 53279 sayı ile intikal eden dilekçede; 26.07.2023 tarihli ve 23-33/633-213 sayılı Nihai Karar'ın TRENDYOL'a 14.05.2024 tarihinde tebliğ edildiği, kararda yükümlülüklerle ilişkin uyum tedbirlerini Kuruma sunmak için iki ay; yükümlülükleri yerine getirmek için ise üç ay süre belirlendiği, bu kapsamda TRENDYOL'un 14.07.2024 tarihine kadar yükümlülüklerle ilişkin uyum tedbirlerini Kuruma sunması; 14.08.2024 tarihine kadar ise yükümlülükleri yerine getirmesi gerektiği, bununla birlikte 31.05.2024 tarihinde kayda giren dilekçelerinin sunulması akabinde Kurulun bu yönde almış olduğu bir kararın henüz taraflarına tebliğ edilmediği, dolayısıyla hazırlık süreci bakımından önemli bir belirsizlik olduğu, ilaveten TRENDYOL'a tanınan sürenin bir kısmının dokuz günlük bayram tatiline denk geldiği, dolayısıyla, yükümlülüklerle uyum sağlanması için verilen sürenin önemli bir kısmının Kurul tarafından alınacak kararın beklenmesi ve bir kısmının ise bayram tatili ile geçtiği belirtilmekte ve bu çerçevede uyum tedbirlerinin sunulması ve yükümlülüklerin yerine getirilmesi için kararda belirtilen sürenin bitiminden başlamak üzere üç ay ilave süre tanınması talep edilmiştir. Bu doğrultuda, Nihai Karar'ın 4. maddesinin (f) bendi uyarınca yükümlülüklerin yerine getirilmesi için son tarihin 14.11.2024 tarihine; (g) bendi uyarınca uyum tedbirlerinin Kuruma sunulması için son tarihin 14.10.2024 tarihine kadar uzatılması talep edilmiştir.
- (36) Yukarıda belirtildiği üzere, TRENDYOL'a getirilen yükümlülükler, algoritma ve veri kaynaklı endişeler olmak üzere temelde iki konuya yöneliktir. Önceki bölümlerde yer verildiği üzere; TRENDYOL'un pazaryeri ve perakende faaliyetlerini ayırması sebebiyle algoritmaya yönelik endişeler hakkında getirilen yükümlülüklerin konusuz kaldığı değerlendirilmektedir. Öte yandan, veri yoluyla hâkim durumun kötüye kullanılması endişesine yönelik olarak getirilen yükümlülüklerin konusuz kalmadığı ve yükümlülüklerin geçerli olmaya devam ettiği kanaatine varılmıştır. Bu sebeple, Nihai Karar'da söz konusu yükümlülüklerin yerine getirilmesi bakımından belirtilen süre içerisinde, TRENDYOL'un veriye ilişkin yükümlülükleri yerine getirmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, TRENDYOL'un talep ettiği üzere üç aylık süre uzatımına gerek olmadığı, zira yükümlülüklerin konusuz kalmadığı yönünde karar alınması ihtimalinde yükümlülüklerin yerine getirileceğinin öngörülmesi gerektiği, bununla birlikte TRENDYOL'un yükümlülüklerin içeriğine ilişkin 31.05.2024 tarihli dilekçesi hakkındaki karar bekleme sürecinin yaklaşık bir aya tekabül ettiği, bu durumun hazırlık süreci bakımından bir duraksamaya sebebiyet verebileceği değerlendirilmekte, bu çerçevede yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin bir aylık süre uzatımı makul görülmektedir.
- (37) Sonuç itibarıyla, Nihai Karar'ın (f) bendi uyarınca yükümlülüklerin yerine getirilmesi için son tarihin 14.09.2024 tarihine; (g) bendi uyarınca uyum tedbirlerinin Kuruma sunulması için son tarihin 14.08.2024 tarihine kadar uzatılması kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (38) Yapılan görüşmeler sonucunda;
- 1- Rekabet Kurulunun 26.07.2023 tarih ve 23-33/633-213 sayılı kararı ile DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ hakkında; algoritmaya müdahale etmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilmesi yönündeki davranışın sonlandırılması ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesi amacıyla getirilen;
- a) Kendisine ait pazaryeri (www.trendyol.com) üzerinden yürüttüğü perakende faaliyetine ilişkin özel markalı ürünlerine (*Private Label-PL*) rakiplerine kıyasla avantaj sağlayacak nitelikte algoritma ve kodlama aracılığıyla yapılan

aşağıda sayılanlar dahil olmak üzere tüm müdahalelerden kaçınarak gerekli tedbirleri alması,

- Ana ürün tablosundan, ana sipariş tablosundan ve kategori ağacından ayrı bir kategori olarak PL kategori bilgisinin veri bilimi arama ekibinin erişimine kapatılması,
 - Sıralama, puanlama da dâhil olmak üzere kullandığı algoritmalar, ilgili algoritmanın kapsamına giren tüm satıcılar bakımından satıcının kimliğinden bağımsız olarak eşit şekilde uygulanması,
 - DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ adına satış yapılan durumlarda satıcı mağazası oluşturulması ve "Satıcı Mağazasının Takip Etme" özelliğinin aktif hale getirilmesi ve takipçi sayısının gösterilmesi,
 - PL ürünlerine rakiplerine kıyasla avantaj sağlamak maksadı ile algoritmaya manuel olarak müdahale edilmemesi,
 - Kendini kayırma uygulamalarına yönelik bir iç politika oluşturulması ve ilgili ekip çalışanlarıyla paylaşılması,
- b) Pazaryeri faaliyeti kapsamında ürün sıralama ve marka filtreleme amaçlarıyla kullanılan algoritma modelleri üzerinde yapılan parametrik ve yapısal değişiklikleri versiyonlu ve doğruluğu inkâr edilemez şekilde 3 (üç) yıl süreyle saklaması,
- c) Pazaryeri faaliyeti kapsamında ürün sıralama ve marka filtreleme amaçlarıyla kullanılan algoritmalara ait tüm kodlar ile ürün sıralama ve marka filtreleme amaçlarıyla kullanılan algoritmalara etki eden tüm kodları versiyonlu ve doğruluğu inkâr edilemez şekilde 3 (üç) yıl süreyle saklaması

şeklindeki yükümlülüklerin; Trendyol PL ürünlerinin, Trendyol Pazaryeri'nde satışa sunulmadığı ve TRENDYOL'un perakende faaliyeti ve pazaryeri faaliyeti, kendini kayırma davranışına araç teşkil eden muhtelif algoritmaların işlev kazanabileceği tek bir platform üzerinden yürütülmediği müddetle sınırlı olmak kaydıyla konusuz kaldığına,

2- Rekabet Kurulunun 26.07.2023 tarih ve 23-33/633-213 sayılı kararı ile DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ hakkında; pazaryerinde satış yapan üçüncü taraf satıcıların verilerini kullanarak kendi perakende faaliyetine haksız olarak avantaj sağlamak suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 6. maddesinin ihlal edilmesi yönündeki davranışın sonlandırılması ve pazardaki etkin rekabetin tesis edilmesi amacıyla getirilen;

- a) Pazaryeri faaliyetinden elde edilen ve üretilen/türetilen her türlü verinin, perakende faaliyetine ilişkin özel markalı ürünler (*Private Label-PL*) için kullanımından kaçınması ve bunu teminen aşağıda sayılanlar dahil olmak üzere gerekli her türlü teknik, idari ve organizasyonel tedbirleri alması;
- DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'nin sahip olduğu pazaryerinde satışını yaptığı PL ürünlerini yöneten ayrı ekiplerin bulundurulması,
 - DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'ye ait pazaryerinde satış yapan üçüncü taraf satıcıların verilerinin PL ekibi ile paylaşılmaması ve bu satıcılar aleyhine, PL markalarına avantaj sağlayacak şekilde kullanılmaması,
 - Veri kullanma uygulamalarına yönelik bir iç politika oluşturulması ve ilgili ekip çalışanlarıyla paylaşılması,
- b) Pazaryeri faaliyeti kapsamında iş süreçlerinin yürütülmesi için kullanılan tüm yazılımlara ilişkin kullanıcı erişim ve yetkilendirme kayıtları ile yönetici

24-29/689-M

denetim kayıtlarını doğruluğu inkâr edilemez şekilde 3 (üç) yıl süreyle saklaması

şeklindeki yükümlölükler bakımından, veri yoluyla hâkim durumun kötüye kullanılması davranışına ilişkin rekabet karşıtı endişenin halihazırda mevcut olması sebebiyle söz konusu yükümlölüklerin devam etmesine,

3- DSM Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ'ye 26.06.2024 tarihli ve 53279 sayılı süre uzatım dilekçesi kapsamında, yükümlölüklerin yerine getirilmesi bakımından bir (1) ay ilave süre verilmesine

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.